

In een **DEELKAST/DEELWINKEL/DEELMARKT** geef en neem je bruikbaar en proper materiaal. Mensen bieden aan. Mensen nemen gratis mee.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- Verzamel een aantal **vrijwilligers** om te organiseren.
 - bvb. deelwinkel: 6 vrijwilliger die afwisselend komen.
 - bvb. deelmarkt: vrijwilligers voor opbouw, catering, tafelbemanners, onthaal, toog, cake bakjes, afbraak, vliegende vrijwilliger, iemand om gesprekjes te doen of fotograaf.
- Voorzie een **ruimte** en organiseer die goed. Niemand zit graag in een rommelberg. Er moet voldoende ruimte zijn.
- Moet je **materiaal** bestellen? Tafels, stoelen, kapstokken of tentoonstellingspanelen?
- Moeten er **parkeerplaatsen** vrij zijn voor laden en lossen?
- **Aanbod bepalen:** Hoeveel ruimte hebben we? Meubels mogelijk of niet? Wat met spullen die kunnen vervallen? Wat als het weinig hygiënisch is? Eten? Make-up? Teveel verschillende dingen – onoverzichtelijk? Stockageruimte? Bekijken en sorteren van spullen?
 - bvb. deelwinkel: keuze voor kleding, bedlinnen en boeken.
 - bvb. deelmarkt in Deurne enkel nog speelgoed, kinderboeken en kinderkleding in scholen.
- **Spelregels:** Wanneer mag je iets binnenbrengen? Herstel je of niet? Gratis of kleine vergoeding? Aantal stuks per keer per persoon beperken? Mag je iets extra meenemen als je zelf iets binnenbrengt?

- Wanneer en hoe lang ben je **open**? Of éénmalig?
 - bvb. deelkast in Buurtwerk De Stek: tijdens de open ontmoeting in Buurtwerk De Stek.
 - bvb. deelwinkel in blokken van Woonharen in Van Kerckhovenstraat: elke donderdag van 13 tot 15u.
- **Promotie** om spullen te zoeken en promotie voor de activiteit zelf.
- Afspraken met de Kringwinkel over **ophalen wat niet gedeeld wordt**.
- Durf **streng** zijn **bij het aannemen van spullen** anders wordt je een stortplaats. Je moet selecteren: wat mag in de deelwinkel en wat moet naar het containerpark?
- **Bewegwijzering voor je evenement** of voor je activiteit.

Tijdens:

- Wanneer de deelmarkt doorgaat staan er **vrijwilligers achter de tafels met spullen**. Deze vrijwilligers leggen 1 à 2 u op voorhand mee de spullen klaar. Deelnemers aan de deelmarkt kunnen deze mensen aanspreken. Ze bevorderen de contacten.
- Specifiek voor de deelmarkt: werk met **deelkaartjes met 6 vakjes**. Telkens als iemand iets meeneemt wordt een kruisje gezet op 1 van de vakjes. Wanneer het kaartje vol is, moeten ze aan het onthaal een nieuw kaartje vragen. Op de ommezijde van het kaartje staan de huisregels van de deelmarkt.
- **Onthaal deel 1:** Om mensen welkom te heten en uitleg te geven bij deze manier van 'delen' + infostand/promomateriaal. Zij geven ook de deelkaart en leggen de huisregels uit. De deelkaarten worden enkel aan de ouders gegeven. Kinderen alleen zijn niet welkom.
- **Onthaal deel 2:** Plaats voorzien om last-minute delers te ontvangen, samen materiaal te overlopen en te selecteren.

Achteraf:

- Waar brengen we **overschot** naartoe? Zie afspraken vooraf met de Kringwinkel.
- Na de deelmarkt wordt er een **evaluatie** gehouden met de vrijwilligers, de betrokken organisatie en de initiatiefnemers. Pas het concept aan, aan de ervaring.

TOEKOMSPERSPECTIEF? VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Meer thematisch werken om het overzichtelijk te houden voor vrijwilligers?
- Op termijn dingen laten betalen? Maar wat is dan het verschil met het 2^ode hands circuit? Goedkoper? Maar geven we dan ook garanties?
- In kaart brengen van andere deelinitiatieven in de wijk en meegeven met mensen?
- Kunnen we samenwerken met crea om kleding te herstellen om nadien te delen?
- Waarom organiseren wij dit als er intussen al Kringwinkels zijn, OXFAM tweedehandswinkels zijn. Het verschil? Wij zijn gratis? Is de sociale economie te duur geworden?
- Wat met de Facebookgroepen zoals [Free & recycled Antwerpen?](#)
- Voor de deelmarkten op de scholen: Kunnen we samenwerken met de Huizen van het Kind? Kunnen we daar het hele jaar kinderspullen verzamelen? Ze hebben al een ruilinitiatief voor baby- en peuterkleding. Hierop kunnen we verder bouwen. We kunnen ook beter controleren welke spullen we binnenkrijgen. We kunnen vrijwilligers een langer traject aanbieden. We maken het Huis van het Kind beter bekend binnen scholen.
- Hoe kunnen we leerkrachten goed informeren over een deelmarkt op een school?
- Hoe kunnen we het gesprek rond duurzaamheid tijdens de deelmarkt nog beter in de verf zetten?

Tijdens een **DEELMAALTIJD** deel je eten. Iedereen brengt iets mee. Een afgewerkt product of een ingrediënt. Je kookt samen of je zet het samen op een buffet. En je eet samen.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- **Datum en locatie** vastleggen. Occasioneel op verschillende locaties of zoals de deelmaaltijd in Buurtwerk De Stek om de 14 dagen op zaterdag op een vaste plek?
- **Concept** bespreken met mogelijke vrijwilligers en partners. Brengt iedereen gekookt eten mee of kook je samen? Hoe zorgen we dat de maaltijd gezond, evenwichtig en budgetvriendelijk is?
- **Programma** vastleggen van de activiteit:
 - Muziek
 - Infokramen
 - Kinderanimatie
 - Welk eten voorzien we extra?
- **Promotie** uitwerken (mondeling, sociale media, flyers en affiches)
- Vrijwilligers aanspreken om te helpen. Eigen vrijwilligers? En vrijwilligers via andere organisaties?
- **Werken met voedseloverschotten?** Bvb. op vrijdagavond trekt een werker met een aantal vrijwilligers naar de markt om voedseloverschotten en gekregen groenten en fruit op te halen. Deze sorteren we samen de avond vooraf in het buurtwerk zelf.

Tijdens:

- **Vrijwilligers verdelen:** Iemand achter het buffet, iemand achter de toog en iemand voor ontvangst.
- **Workshop:** Kan je tijdens de deelmaaltijd een workshop geven zoals koken voor diabetici, witloof of de voedingsdrie-

hoek.

- Bvb **verloop in Buurtwerk De Stek:** op zaterdag waaien de deuren van het buurtwerk open vanaf 15u en bekijken we wat we allemaal hebben van ingrediënten. Dit verloopt volgens het principe van het improvisatiekoken. We bespreken samen wat we met de verzamelde ingrediënten kunnen maken. Iedereen helpt met de voorbereidingen: groenten wassen, snijden, ... Samen koken we de lekkerste maaltijden, dekken we de lange tafel, eten we, ruimen we af en doen we de afwas. De kern van deze activiteit is ontmoeting en het werken rond het tegengaan van eenzaamheid.

Achteraf:

- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSPERSPECTIEF?

VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Gedeeld eigenaarschap van verschillende partners? Kunnen meer organisaties zich komen voorstellen bij ons?
- Met inschrijvingen werken? Max. aantal mensen?
- Mogelijkheid bekijken om dit wekelijks of 's middags te laten doorgaan.
- Meer workshops?
- Verdergaan rond voedseloverschotten en voedselverspilling? Het werken met voedseloverschotten blijkt een zeer goede manier om hier informierend en sensibiliserend rond te werken en tegelijkertijd ook daadwerkelijk het probleem aan te pakken. Afval voor winkels is ook een kost. Alternatieven zoals spilvarkens aan winkeliers voorstellen en mee ondersteunen.
- Er liggen zeker grote uitbreidingsmogelijkheden:
 - Samenwerkingen met supermarkten en lokale handelaars
 - Samenwerkingen met diverse organisaties
 - Samenwerkingen met diverse bedrijven
- Er zijn zeer veel deelprojecten en activiteiten

te bedenken die verbindend werken in een buurt:

- Soepkar
- Koken op scholen (gezonde voeding)
- Koken op scholen met ouders (gezonde voeding voor kinderen)
- Mobiele keuken
- Wijkkeuken
- Verkoop van soep en "potjes" in en rond buurtwerk bvb zie [Djar](#).
- Kookteam naast de deelmaaltijd?
 - Veel interesse bij mensen om te koken en te helpen koken.
 - Het kookteam staat los van de deelmaaltijden.
 - Het kookteam gaat aan de slag met de zelfgekweekte, verkregen en opgehaalde voeding.

Met de **BAKOVEN** deel je een houtgestookte oven voor pizza's en brood. Je deelt talent en de wens om te bakken.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- **Bouw een bakoven.** We zochten daarvoor professionele ondersteuning bij een gepensioneerd leraar metsen.
- Verzamel **recuperatiemateriaal** om de oven te bouwen. Deze verzamelden we via oproepen op sociale media.
- Koop **ecologische bouwmaterialen** voor de dingen die je nog mist.
- Bepaal **hoe** je je bakoven **beschikbaar** stelt voor de buurt. Doe je dat op één bakdag per maand zoals in Buurtwerk De Wijk? Of is de oven op meerdere dagen beschikbaar? Wil je de oven aansteken voor een kleine hoeveelheid? In Buurtwerk De Wijk steken we de oven nooit aan voor kleine hoeveelheden. Op de bakdagen bakken we een 30-tal broden.
- Bepaal je **bakmoment**. Maak promotie.
- De oven **warm stoken** vraagt afspraken en vaardigheden. Als je één bakoment per maand hebt moet je de oven instoken. Als de oven lange tijd niet brandde is hij volledig afgekoeld. Als het daarnaast nog koud/vochtig weer is, is hij gevuld met vochtige lucht. Met het instoken begin je enkele dagen op voorhand. Je maakt een zacht vuurtje dat rustig brand.

Tijdens:

- Mensen brengen zelf hun **bloem/meel** mee. Deze vraag staat op de promotie. Maar voorzie zelf ook wat voorraad. We hoeven deze bloem vaak niet te kopen. Bloem zit vaak in voedselpakketten die mensen in een kwetsbare positie krijgen. Niet iedereen kan met die bloem iets doen. Zo brengen een paar mensen maandelijks enkele kilo's binnen.

- Zorg voor **keukenbenodigdheden:** weegschaal, mengkommen, handdoeken.
- Weeg de hoeveelheid bloem af. We rekenen ongeveer op **600 gr per persoon**. Veel van onze deelnemers bakken platte broden. Met deze hoeveelheid bloem kunnen ze al een paar broden bakken. Om iedereen de kans te geven om een brood te bakken is dit een haalbare hoeveelheid.
- **Hou rekening met de tijd.** Brood bakken gebeurt niet in 1-2-3. Het kneden vraagt tijd, maar ook het rijzen neemt veel tijd in beslag. Het vraagt dus een tijdsinspanning van je deelnemers. Als begeleider zorg je er best voor dat je die tijd ook op een aangename manier kan doorbrengen.

Achteraf:

- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSPERSPECTIEF?

VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Stoken met hout is nadelig voor de luchtkwaliteit. Daarom is het belangrijk om kwaliteitshout te branden: droog, harthout,...
- Brood bakken in het oventype in Buurtwerk De Wijk is maar één van de vele manieren om brood te bakken. Mensen uit Centraal-Azië (Afghanistan, Pakistan) bakken bijvoorbeeld brood in een tandoori-oven.
- Meer **workshops** rond bakken en verschillende types broden. Kunnen we dat verbinden met handelaars uit de buurt?

In een **MATERIALENBIB** deel je kwalitatief materiaal. Materiaal delen is goedkoper, duurzamer en je leert van elkaar.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- Zoek **draagvlak** in een buurt om materiaal te delen. Doe dit samen met een groep vrijwilligers.
- Denk na over **het materiaal** dat je aan wil bieden. Zorg dat er een juiste link is tussen de buurt en het materiaal. Biedt geen grasmachine aan in een wijk met appartementen.
- Denk na of je **workshops** wil aanbieden of niet.
- Zoek een **ruimte** en richt deze in. Als je workshops wil aanbieden dan gaat dit idealiter in dezelfde ruimte door. Indien dit niet kan, zoek een nabijgelegen locatie om de link tussen de workshop en de materialenbib niet te verliezen.
- **Zoek materiaal.** Dit kan materiaal zijn dat je aankoopt en schenkingen. Maar zorg dat je materiaal kwalitatief is, zodat het niet onmiddellijk stuk gaat. Kwalitatief materiaal is ook aantrekkelijker om uit te lenen. En wie het uitleent moet minder bevreesd zijn dat het stuk gaat.
- **Zoek vrijwilligers/lesgevers** voor de workshops.
- Bepaal samen met de vrijwilligers een **huisreglement**. Betalen mensen lidmaatschap? Betalen ze per uitleen? Is dit verschillend naar gelang de waarde van het materiaal?
- Bepaal hoe de materialenbib **bereikbaar** is.

Tijdens:

- Zorg dat je materialenbib **goed gekend** is en dat mensen **vlot binnenstappen**.
- De buurtwerken evolueerden naar een atelierwerking afgestemd op de materialenbib. Mensen komen iets maken of iets leren maken en leren tegelijkertijd ook het materiaal gebruiken.

Achteraf:

- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSPERSPECTIEF?

VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Het uitlenen van materiaal blijft een moeilijke stap voor mensen in een kwetsbare positie. Mensen zijn bang dat het materiaal stuk gaat en dat ze dan de kosten moeten betalen. Hoe kunnen we dit oplossen?
- Een materialenbib moet zo toegankelijk mogelijk zijn. Je wil nu iets gebruiken en je wil er dan onmiddellijk om kunnen. Maar vrijwilligers zijn niet zo beschikbaar.
- Hoe kunnen we heel overzichtelijk zijn en begrijpelijk zonder alles digitaal te doen?
- Kunnen we de materialenbib dichterbij bepaalde mensen brengen zoals op locatie in een dienstencentrum?
- Kunnen vrijwilligers meer als lokale ambassadeurs van de materialenbib ingeschakeld worden?

Met **BOEKDELEN** deel je kinderboeken aan de schoolpoort. Ouders en kinderen kunnen boeken kiezen en lenen.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- **Hoe lang** ga je dit project doen? Een heel schooljaar? Een seizoen?
- **Waar** ga je boeken delen: dit kan aan een schoolpoort, maar kan evengoed op een andere plek zijn.
- Je maakt afspraken met de school (of de andere organisatie) **wanneer** je op de plek mag staan.
- We gaven een brief mee aan alle ouders van de school (of aan de leden van de organisatie) met de vraag of mensen nog thuis **boeken hebben liggen** die ze niet meer gebruiken en of mensen **vrijwilliger** willen worden bij het boekenproject.
- We organiseerden een **oudervergadering** in de school (of een ledenvergadering) om het project uit te leggen en mensen te vragen om mee te doen. We doen dit best op een moment waar we sowieso al mensen bereiken. Bij de school doen we dit vlak nadat de kinderen zijn afgezet aan de schoolpoort. Zo moeten mensen niet terugkomen en is de stap om te komen minder groot.
- We **leggen het project uit** aan de betrokkenen van de organisatie. Bij school: de leerkrachten en de directie van de school en vragen om linken te leggen met hun lessen.
- We **zoeken nog boeken** via de bib (afgeschreven boeken), via netwerken, via annonces, websites, ... Deze verzamelen we op 1 plek en we sorteren ze per leeftijd en thema. Dit kan de school zijn, maar kan evengoed een buurtwerk zijn dat zich in de buurt van de scholen bevindt.

- We vormen een **elektrische bakfiets** om tot een **boekenkast**.
- Twee dagen voordat we aan de organisatie (bij ons schoolpoort) gaan staan sturen we iedereen een **sms** met de vraag om de boekjes mee te brengen.
- **Vorbereiden materiaal:**
 - Bakfiets met meubilair
 - Kinderboeken
 - Logboek voor inkomende boeken + bic
 - Logboek voor uitgaande boeken + bic
 - Logboek om te noteren wie boeken heeft in een andere taal en om talenten van mensen in te schrijven.
 - Affiches en flyers van evenementen die doorgaan in de wijk.

Tijdens:

- We staan aan de organisatie (bij ons de schoolpoort), leggen heel duidelijk uit wat de bedoeling is van het opzet met een flyer, maar vooral door mensen **persoonlijk aan te spreken**.
- We **noteren de naam** van de mensen die boeken meenemen: (bij ons ouders), de gsm nummer en hoeveel boeken ze meenemen en terugbrengen. Je mag maximaal 2 boeken per kind meenemen.
- **Vrijwilligers** doen de administratie aan de schoolpoort, sorteren de binnengekomen boeken, spreken mensen aan die aan de schoolpoort staan om boeken uit te lenen.
- De **werker** spreekt mensen voor andere activiteiten aan (werving van andere buurtactiviteiten).

Achteraf:

- We spreken af met de bib om een **workshop voorlezen** te organiseren in de organisatie (bij ons school).
- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSPERSPECTIEF? VRAGEN? OPMERKINGEN?

- De stad kan ervoor zorgen dat boeken die niet meer gebruikt worden terug een bestemming krijgen via boekdelen. Het kan interessant zijn om te kijken welke andere materialen de stad nog heeft die niet benut worden en hoe je die kan delen met anderen.
- We krijgen signalen van mensen dat voor hen de bibliotheek onbereikbaar is. Vele kleine wijkbibliotheken zijn gesloten wegens besparingen. Hierdoor raken mensen in een kwetsbare positie minder tot bij een bibliotheek. Via dit project kunnen we nadenken hoe we de werking van de bibliotheek meer outreachend kunnen maken.
- Graag willen we aan dit initiatief nog meer activiteiten rond leesbevordering koppelen. Door naar wijkscholen te gaan en daar boeken uit te lenen bereiken we mensen in een kwetsbare positie. Via workshops op school en leesactiviteiten aan te bieden in de scholen vanuit de bibliotheek worden mensen meer geprikkeld om boeken te lezen.
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat vanuit de school zelf deelinitiatieven ontstaan? Bijvoorbeeld door een boekendeelkast in de school te plaatsen. Hoe kunnen we linken leggen met het leerplan rond duurzaamheid? Hoe kunnen we leerkrachten enthousiast maken om mee het thema delen uit te werken in de klas?
- Wat kan het Huis van het Kind betekenen in het boekdeelproject? Is er een link met het delen van speelgoed?
- Is er een link met 'bib van de toekomst' van Bib Couwelaer?

In een **STRAATBIB** deel je boeken. De straatbib hangt aan de gevel van een privé-persoon. Iedereen is vrij om er boeken in te zetten of uit te halen.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- **Mensen in de wijk zoeken** die een bibkastje voor de deur willen: via buurtcomités, scholen, organisaties, ...
- **Subsidies** aanvragen om de kastjes te maken.
- **Schrijnwerker met sociale insteek** aanspreken: model bespreken, soort hout en hoeveel en waar kopen, aantal workshops om de kastjes te maken vastleggen.
- Mensen zoeken die **kastjes mee maken**. Eventueel samenwerken met organisaties uit de buurt.
- **Workshops** om de bibkastjes te **bouwen**. Vrijwilligers verwennen met eten tussen de middag. Zorgen dat ze iets kunnen leren. Schrijnwerker die het proces en het product begeleidt.
- Een **schilder/tekenaar** aanspreken die de kastjes kan aankleden met een tekening.
- **Vernismomenten** inlassen.

Tijdens:

- Inhoudigingsmoment van elk kastje met een **klein feestje** voor de burens.
- Een **affiche** bij de eigenaar van het bibkastje met uitleg hoe het werkt.

Achteraf:

- **Subsidiedossier** opmaken.
- **Opvolgen** hoe het loopt.
- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSPERSPECTIEF? VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Bij de bibkastjes moeten we eventueel vandalisme van de kastjes opvolgen.
- We kunnen activiteiten rond de bibkastjes organiseren zodat het sociale aspect van het project meer kan uitgewerkt worden.
- Bibkastjes zijn meer een peer tot peer gebeuren. Leren mensen elkaar door die straatbibs beter kennen en meer vertrouwen.

Tijdens een **ATELIER** delen mensen hun talent om spullen te maken of te herstellen. Ze gebruiken gemeenschappelijk materiaal. Wat ze maken kan voor zichzelf zijn, voor het buurtwerk of voor de buurt.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- Voorzie **kwalitatief werkmateriaal** zodat het leuk is om in het atelier te werken.
- Ga op zoek naar **projecten voor 'gemeenschappelijke plaatsen'**. Spreek hierover met je groep en zorg dat je zelf suggesties achter de hand hebt in het begin. Zoek een project dat maatschappelijke relevantie heeft: op het internet, vraag het aan mensen, spreek organisaties aan. *Ideetjes: gordijnen voor een deelkast, hoezen voor de kussens in de wachtruimte, borden voor manifestaties, picknickdekens voor picknicks van het buurtwerk in de zomer, pennenzakken voor Music For Life, verkleedkledij voor de kostuummobiel, hartkussens maken voor mensen met borstkanker (gestart vanuit de american womensclub), zorgpopjes haken voor kinderen wiens ouder borstkanker heeft (georganiseerd door een aantal ziekenhuizen), weven met plastic (vanuit de weefwijven/Stormkop), dagboeken maken voor mensen met een verslavingsproblematiek (georganiseerd door studenten humane wetenschappen), vlaggetjes maken voor het Rivierenhof, bloemen maken voor een project 'Warme buurten' vanuit geestelijke gezondheidszorg, beenverwarmers naaien voor een turnactiviteit van een lokaal dienstencentrum.*
- Je kan **klein starten** in je eigen locatie en stilletjes werken naar een ruimer bereik.
- **Vast moment** bvb. 1 x per week met een aparte regeling in schoolvakanties. Bij een groot project kan je eventueel extra

sessies inlassen. Probeer deze ook af te bakken. Projecten die te groot zijn of te lang aanslepen kunnen demotiverend werken. Probeer grotere projecten in kleinere stappen op te delen.

- Zoek mensen die interesse hebben in het **leren van de vaardigheden** die je aan wil bieden. Zoek mensen die creatief zijn.
- **Zoek materiaal**. Vergeet geen winkels aan te spreken die dit verkopen. Soms hebben ze materiaal dat niet verkoopt en doneren ze het aan dit soort projecten. Verzamel via verschillende kanalen materialen. Vergeet vooral niet de kanalen binnen je eigen werking zoals een deelkast om de verbinding binnen je eigen werking te vergroten. Voorzie subsidies om eventueel materiaal aan te kopen (bv bij de hartkussen moest het nieuw materiaal zijn voor de hygiëne), of verzamel materiaal in door in de buurt oproep te doen (bv wol voor de vlaggetjes van het park Rivierenhof).

Tijdens:

- Zorg voor een **gezamenlijk gezellig moment** om aan projecten te werken. Als er verschillende organisaties samenkomen, zorg voor een kennismaking.
- Naarmate het project langer loopt **stimuleer** je de vrijwilligers om meer en meer **elkaar te helpen** zodat niet de medewerker het voortouw moet nemen.
- Bewaar een **goed evenwicht tussen concentratie en rust** die mensen nodig hebben om aan projecten te werken en de openheid van de groep. Zeker wanneer mensen lang niet meer met hun handen werkten kan het kwetsbaar zijn als teveel mensen komen kijken en vragen wat ze doen.

Achteraf:

- Zorg ervoor dat de projecten samen **opgehangen** worden in je eigen locatie of **afgegeven** worden waar nodig.
- Vraag aan de organisatie of ze **feedback** willen geven over hoe het materiaal gebruikt wordt,

en geef die feedback door aan de mensen die het gemaakt hebben.

- Maak **foto's** om terug te kunnen kijken op wat je allemaal bereikte.
- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSPERSPECTIEF? VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Kan je een atelier ook op locatie doen? Zeker als je iets maakt voor die locatie. Zo kunnen die vrijwilligers ook die locatie leren kennen en vind je misschien nieuwe deelnemers voor je activiteit.
- Meer bijdragen aan gerichte projecten zoals kostuummobiel of andere projecten.

In een **BUURTFIETSATELIER** deel je kennis en ruimte, om onder begeleiding van een vrijwilliger je eigen fiets te herstellen.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- Zoek een **plek** waar het fietsatelier kan doorgaan (belangrijk: water, toilet voor vrijwilligers, plek om fietsen te zetten en plek om materiaal en zedehandsstukken achter te laten.)
- **Zoek vrijwilligers** op allerlei manieren: via website, flyer, mond aan mond reclame, ... Voorzie ook een vrijwilliger voor een warm onthaal.
- **Spreek goed af** waarmee je mensen kan helpen: banden plakken, remmen, ...
- Maar spreek ook af **wat je niet doet** bv. spaken herstellen, versnellingen, ...
- Maak een **overzicht met de fietsenwinkels in de omgeving** waar je mensen naar kan doorsturen, mocht de reparatie in het fietsatelier niet lukken.
- Maak de **openingsuren** bekend in de omgeving.

Tijdens:

- **Geef nummers** aan de wachtende mensen als het fietsatelier open gaat.
- **Noteer wat er mis is** met de fiets en wat er moet gerepareerd worden. (max 3 dingen aanhalen)
- Vraag of mensen **zelf** kunnen **herstellen of** dat ze **hulp** nodig hebben.
- Mensen mogen hun fiets **niet achterlaten en weg gaan**. Mensen moeten bij de herstelling blijven.
- Als de fiets gerepareerd is, worden naam, adres en reparatie **genoteerd** om zicht te krijgen waar mensen vandaan komen, en wat de meeste reparaties zijn.

- Mensen betalen in Buurtwerk Dinamo €0,50 voor het gebruik van het buurtfietsatelier. Zorg dat er een **kassa** is om geld terug te geven als dit nodig is.
- Hang uit dat mensen op **eigen verantwoordelijkheid** gebruik maken van het fietsatelier. Vrijwilligers zijn niet verantwoordelijk voor eventuele schade of ongevallen.
- Zoek oude fietsen en maak een **afbraakploegje** zodat er tweedehandsstukken kunnen aangeboden worden.
- Zorg ervoor dat mensen kunnen **zitten** terwijl ze aan het wachten zijn.
- Zorg voor **brochures** van andere initiatieven van de buurt zodat mensen die kunnen lezen.
- Zorg voor **koffie/thee/water voor de vrijwilligers**.

Achteraf:

- Voorzie om de 2 maanden een **vrijwilligersvergadering** om te bespreken hoe alles loopt.
- Wijs iemand aan die de **boekhouding** doet, die aankopen doet van materiaal, die het atelier poetst, ...
- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSPERSPECTIEF? VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Het buurtfietsatelier van Deurne barst uit zijn voegen. Er komen mensen van Deurne, maar ook van Kiel, Borgerhout, Merksem en zelfs van buiten stad Antwerpen.
- De overheid of andere organisaties kunnen ruimte ter beschikking stellen, iemand ter beschikking stellen die dit kan coördineren en die ervoor zorgt dat iedereen zich welkom voelt.
- Er is heel veel vraag naar het herstellen van fietsen. Is hier een tewerkstellingsproject mogelijk?
- 4 problemen bij fietsen:
 - Niet iedereen kan fietsen.
 - Niet iedereen heeft een fiets.
 - Fietsen is duur.
 - Niet iedereen heeft plaats voor een fiets.

Lees er meer over in de publicatie ['Iedereen op de fiets?'](#) die Buurtwerk Dinamo schreef.

- Nog meer inzetten op het leren zelfstandig repareren.

Tijdens een **REPAIRCAFÉ** deel je de kennis om materiaal te repareren om de afvalberg te verkleinen.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

Enkele maanden vooraf

- Zoek **reparateurs en vrijwilligers** door flyers, websites, mensen aan te spreken, via organisaties, .. In Antwerpen is er een groep reparateurs actief die je kunt aanspreken via het Ecohuis Antwerpen.
- **Datum** prikken met vrijwilligers, reparateurs.
- **Locatie** vastleggen.
- **Repariekisten** regelen via de Kringwinkel. Je kan [online](#) hun agenda raadplegen en jouw datum vastleggen.

maand vooraf

- **Affiches en flyers** verspreiden

2 weken vooraf

- Verder **aanvullen vrijwilligers en reparateurs** via babbeltjes of telefoneren.

week/dagen vooraf

- Alle vrijwilligers contacteren (telefonisch/mail) om de **afpraak te herbevestigen** en laatste details door te geven.
- **Boodschappen** doen voor catering vrijwilligers/bezoekers.

Tijdens:

- **ruimte indelen** (onthaal, fietsen, naaien, elektro, messen slijpen), repariekisten klaarzetten, briefing medewerkers, samen eten als dit mogelijk is, samen opruimen.
 - **Ontvangsttafel**
 - Inschrijvingsformulieren + huisregels
 - Evaluatieformulieren
 - Pennen, dikke stiften

- Flyer met informatie over volgende Repaircafés
- donatiepot
- Wie wil er op de hoogte gehouden worden?– kaftje
- Digitaal fototoestel
- Grote post-it flappen voor opvolging nummers
- **Per afdeling** (zoals textiel, fiets, elektro of hout)
 - donatiepot met opschrift
 - huisregels
 - repariekisten
 - Eventueel nog wat extra materiaal dat niet in de repariekisten zit.
- **Leestafel**
 - leesboek Kringwinkel: boeken over repareren en boeken over klussen in huis.
 - folders en flyers van lokale initiatieven op gebied van duurzaamheid
 - flyer met informatie over volgende Repaircafés
- **Materiaal**
 - borden voor basistafels (oa. Ontvangst, Computer, Kleding,..)
 - evaluatieformulier
 - inschrijvingsformulier en huisreglement
 - naamkaartjes vrijwilligers
 - pijlen
 - volgnummers papieren
 - affiches/post-its voor opvolging volgnummers
 - kassa wisselgeld
 - adreslijst vrijwilligers om aan te vullen
 - donatiepotten
 - fototoestel
 - pennens, stiften, plakband, tape
 - kaftje met 'wie wil er op de hoogte gehouden worden'
 - flyers van andere activiteiten in de buurt.

Achteraf:

- **Bedanking** naar alle vrijwilligers, en indien mogelijk sprekende foto bijvoegen. Ook vragen naar opmerkingen en ideeën voor volgende editie.
- Nieuw verzamelde **e-mailadressen en telefoonnummers toevoegen** aan de adressenlijst.
- **Verslag** met foto's op eigen website en/of Facebookpagina.
- **Evaluatieformulieren** van bezoekers en opmerkingen vrijwilligers verwerken.
- Met lokale groep van organisatoren **evalueren** wat goed ging en wat beter kan.
- Al deze informatie **verwerken in** een **draaiboek** voor de volgende editie.

TOEKOMSPERSPECTIEF? VRAGEN? OPMERKINGEN?

- Hoe de CO2 uitstoot berekenen die je bespaart?

In een **SAMENTUIN** deel je open groene ruimte. Je werkt samen en je deelt de opbrengst onder elkaar en met de buurt. Samen creëer je een groene oase waar iedereen kan komen tuinieren, verpozen en ontmoeten.

HOE ORGANISEER JE HET?

Hou je rekening met de begrijpbaarheid, bekendheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid, bereikbaarheid, bruikbaarheid en beschikbaarheid van je deelinitiatief?

Vooraf:

- Het zoeken van een **beschikbare groene ruimte** in een dichtbebouwde context dat voldoende plek biedt om een werking uit te bouwen, te tuinieren en te werken rond ontmoeting.
- **Buurtbewoners kennis laten maken** met deze openbare groene ruimte. De toekomstplannen voor deze ruimte samen bedenken.
- De **wensen** voor de groene ruimte ruimer bevragen. Je kan gebruik maken van droomanalyse, bezoeken doen of gesprekken doen met omwonenden.

Tijdens:

- Na de kennismaking van de buurtbewoners met de groene ruimte en de verschillende droomanalyses van de buurtbewoners kan er geleidelijk aan gestart worden met het maken van de **plantenbakken**. En **ontmoetingsobjecten** zoals tafels en zitbanken. Alles wordt samen met buurtbewoners gemaakt.
- Wanneer de eerste bakken gemaakt zijn en in de groene ruimte gezet kunnen worden kan er begonnen worden met het **planten of zaaien** van de eerste groenten, fruit, bloemen en kruiden.
- Nadien kan er samen met de vrijwilligers, **geleidelijk verder** gebouwd, verbouwd, gezaaid, geplant en geoogst worden. Naarmate de interesse vanuit de buurt en de groep vrijwilligers groeit, groeit de tuin organisch mee.
- Naast het eigenlijke tuinieren, is het belangrijk om aandacht

te blijven hebben voor het groepsproces en de ontmoeting.

Achteraf:

- **Evaluatie** met vrijwilligers en betrokken partners.

TOEKOMSTPERSPECTIEF?

VRAGEN? OPMERKINGEN?

We evolueerden op het Kiel naar verschillende functies per tuin:

- **Achtertuintuin:** ontmoeting, beleving, informatie, link met Foyer Nova, buurtcomposteren
- **Braemhof:** zomerbuurttuin, kruiden en bloemen, ontmoeting
- **Den Akker:** opbrengstuin, korte keten
- **Kloostertuin:** experimenteertuin met partners. Zeer veel leuke en realiseerbare ideeën vanuit de buurt.
 - Werken rond dementie in samenwerking met WZC Hollebeek.
 - Circulair wandelpad.
 - Werken rond geuren, aanraking en kleuren.
 - Werken rond verhalen van vroeger vb: "Waarvoor ze dat vroeger gebruikten...".
 - Werken rond beweging voor ouderen met WZC Hollebeek
 - Bewegings -en belevingspad (verschillende ondergronden, hoogten, ...)
 - Fitness-toestellen plaatsen (speciaal voor ouderen, voor buiten, ...)
 - Werken met dieren met WZC Hollebeek
 - In samenwerking met vrijwilligers van Hollebeek voor verzorging.
 - Achteraan klein kinderboerderijtje maken (kippen, geitjes, ...).
 - Samenwerkingen aangaan met scholen, buurtcomités, woonzorgcentrum, zusters, vzw's, moskee's, jeugdverenigingen, jongerenvoorzieningen, petanqueclub, vrouwenverenigingen, zelfs Den Beerschot.

